

Arda Turanyň gahary

Category: Kitapcy, Psihologiýa

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Arda Turanyň gahary ARDA TURANYŇ GAHARY

Men Arda Turany gowy görýärim.

Arda Turanyň üstünlikler bilen doly futbol karýerasyna ildeşi hökmünde hemişe buýsanyp gezdim...

Arda barada öňem birki gezek ýazypdym. Her gezegem meni tankyt edipdiler. Tankyt edilmeginiň sebäbi, Ardanyň futbolyndan has köp ýaşyl meýdançada we daşynda duýdansyz gahar-gazaba münmeleridi! Dogry hem aýdýardylar...

Geçen agşam «Amazon Prime»-da “Arda Turan: Ýüzleşme” dokumental filmine tomaşa etdim.

Dokumental film döwrüniň iň ukyply, iň halanýan we şolar ýaly-da üsti jedelli türk futbolçysy Arda Turanyň öz-özi bilen

ýüzleşmeginiň üstünde durup geçýärdi...

Dokumental filmde Arda Turan kemçiligini-aýbyny görkezzenlerinde diňe puşman edýän ýerlerini agzady.

Dokumental film hamana «Arda Turanyň puşmançylyklaryna öwrülen ýalydy! Şeýle bolýan bolsa, filmi taýýarlaýjylar nämüçin bir meseläniň üstünde aýratyn durup geçmediler:

«- Aslynda halk tarapyndan eý görülyän Arda Turan nämüçin gahar-gazabyna erk edip bilmeýär?»

Diňe «ökünýärim» diýmek ýeterlik däl, garşymyza ötüşen gahar-gazap bar. Özem bu ahwal dowamly gaýtalanýar. Nämüçin? «Aşa ganygyzgynlygym bar» diýeni ýeterlikmi? Mümkün däl.

Dokumental filmiň başynda Arda Turan çagalygynyň geçen Stambulyň Baýrampaşa raýonynyň köçeleriniň arasynda oýnan oýunlary barada gürrüň berende, aslynda ýumagyň ujuny çöşleýär. Oýunlar diýseň dawaly geçýän eken. Kakasy-da köçe oýunlarynda deň-duşlarynyň Ardanyň kellesini ýarandyklaryny gürrüň berdi. Ýagny:

Arda Turanyň dawasynyň, gahar-gazabynyň, ynjklygynyň, ganygyzgynlygynyň düýp köki geçmişde üstüni basyryp goýan duýgularynda gizlenýärmidi? Bu sorag meniň jogap berip biljek ýagdaýlarymyň çäginden çykasa-da, şuny ýazyp bilerin: Gahar-gazaba garşy nädip özüňi saklamalydygy esasy mesele...

Gadyrly Arda Turan çäklendirip bolmaýan erk-ygtyýarsyzlygyny diňe psihologiki taýdan maslahatlary almak arkaly çözüp biler. Çünki ol baş tälimçilik edende-de, elde-aýakda durarltd däl...

* * *

Arda Turan bilen söze başladym, emma gaharyna bäs gelip bilmeýän diňe şomy?

Ali Koçuň Arda Turandan näme parhy bar? Dowamly howp astynda gezyän taly tükeniksiz gahar-gazapda gzymeginiň sebäbi diňe futbolmy?

Diňe futbolda görýärismi agressiýa gaýnap duran gahar-gazaplary? Alpaý Özalan nädip bir demde «Öj-alan» bolaýdy?

Futbol meýdançalaryna gelşenok... Mejlise gelşenok... diýenimiz bilen mesele çözülmeyär. Düýpde gizlenip ýatan şahsy ýa-da jemgyýetçilik ruhy ýaralar näme?

Hawa, bäs gelip bolmaýan ýykgynçylykly gahar-gazap durmuşda ýygy-ýygydan garşymyza çykýan jemgyýetçilik ýara aslynda! Aýal-gyzlary urup-sögmeleriň mundan parhy ýok. Ýa-da köçe-ýol

hereketlerinde ýa-da gündelik durmuşda ýygy-ýygydan duş gelinen agressiw garşylyklar mundan parhy ýok...

Çygyrdan çykan gahar-gazapdyr duşmançylyk etmegiň hem-ä şahsyň, hemem jemgýetiň üstünde näsag ediji täsiriniň bardygyna hakykat.

Dokumental filmiň ady deýin asyl ýüzlemeli zat şu ahwalymyz! Seretseňizläň, gahar gahary emele getirýär, ötüşýär. Gahar-gazap durmuş formasyna öwrülýär:

Mejlisde gören ýagdaýymyz ýaly agressiw hereketler problemany çözme guralyna öwrülýär...

* * *

Şeýle pikir edilýär:

Gahar-gazap – özüňkini dogry etmegiň, başgalary aýyplamagyň, öç almagyň ýa-da ar almagyň, başgalara aýdanyňy etdirmegiň ýoly...

Bular ýaly zat bolup bilmez, özüňizi aldamaň!

Geçirilen ähli barlaglaryň netijeleri agressiýa-duşmançylygy öz içine alýan gahar-gazabyň – howsala, günäkärçilik, depressiýa, garaşlylyk we beýlekiler bilen baglanyşygynyň bardygyny görkezýär. Bu hakyky ruhy näsaglyk!

Köçe-ýol hereketini bozandygyna garamazdan, özüni saklan polisiýa işgärine awusyny pürkjek bolýan sürüjini göz önüne getirjek boluň – ol hakyky näsag!

Sözümi jemläp aýdanymda:

Gahar-gazaba bäs gelip bilmek üçin ilkinji nobatda onuň bardygyny bilen ylalaşylmaly we ykrar edilmeli. Arda Turanyň munuň bilen ylalaşyp, şeýle kemçiliginiň bardygyny üçin gynanýandygyny aýtmagy asylly başlangyç. Yzyny alyp çykmak günäni zol başgalarda gözleýän futbol hojaýynlarynyň, syýasatçylaryň paýyna düşýär!

Bellik: Türk futbol klublaryny agzabam durjak däl, dünýäniň saýlama futbol klublary düzüminde psiholog maslahatçy saklamaýarlarmy?

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazetesi, 21.08.2024 y. Psihologiya